

Toetsingskader accreditatie scholing voor verpleegkundig specialisten

Vastgesteld door de Accreditatiecommissie op 18-11-2021

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Stappenplan beoordeling scholing	3
1. Bij- en nascholing	5
2. Relevantie scholing voor verpleegkundig specialisten	5
3. Beroepsniveau	5
4. Generieke kwaliteit	6
5. Toekennen scholingsuren	6
6. Waardering per specialisme	7
1. Aanvullende criteria voor specifieke vormen van scholing.....	7
1. Cyclus van refereerbijeenkomsten/klinische lessen/FTO (farmacotherapeutische overleg)	7
Bijlagen	8
Bijlage 1 Definities.....	8
Bijlage 2 Overzicht van relevante onderwerpen van scholing voor de verpleegkundig specialist.....	9
Klinisch handelen	9
Communicatie.....	9
Samenwerking.....	9
Organisatie	10
Kennis en Wetenschap	10
Maatschappelijk handelen.....	10
Professionaliteit en kwaliteit	11

1. Inleiding

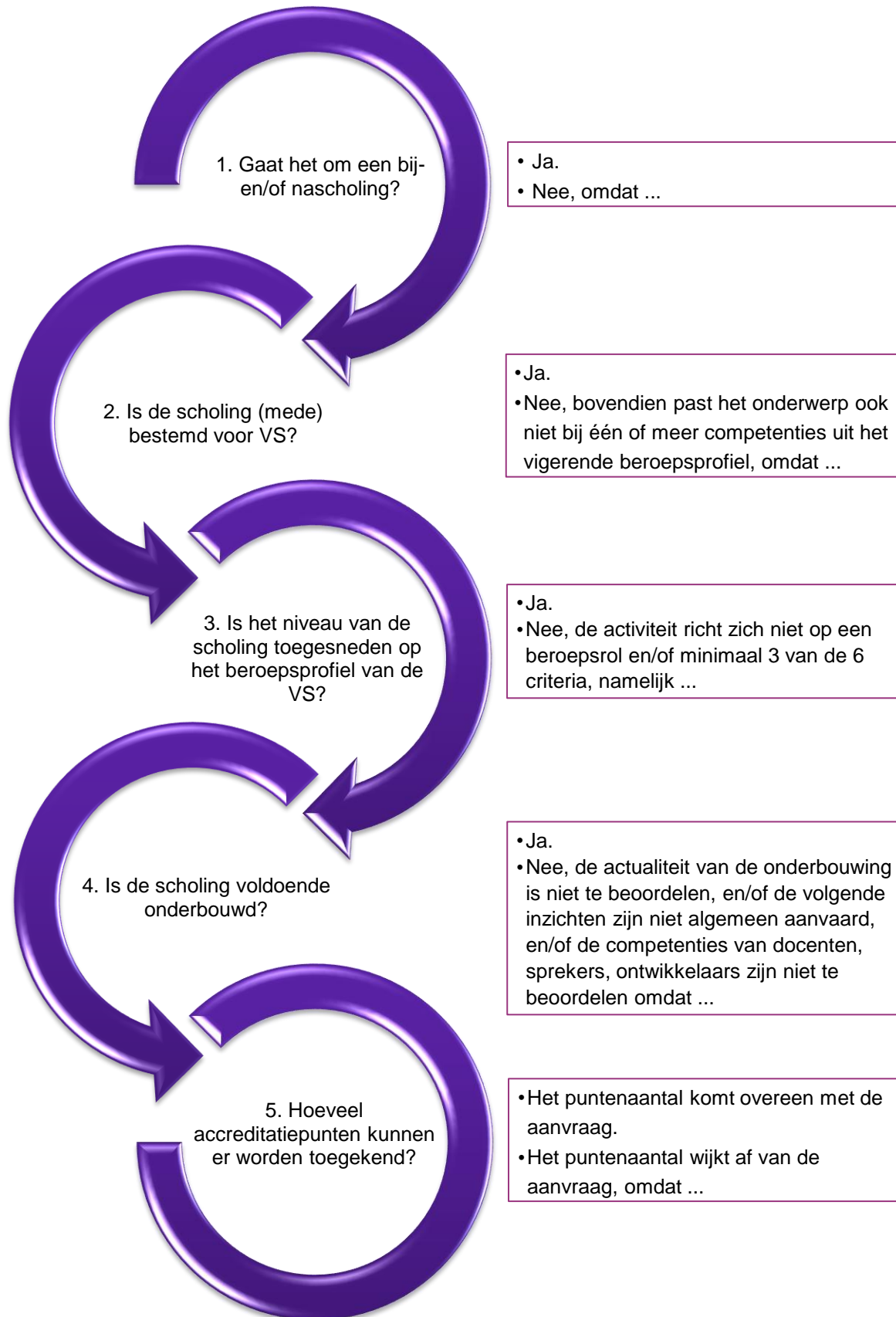
In dit toetsingskader geeft de Accreditatiecommissie RSV aan hoe zij het accreditatiekader uit het Accreditatiereglement verpleegkundig specialisten heeft geoperationaliseerd. Dit toetsingskader is een instrument om de accreditatie-eisen consequent, transparant en uitlegbaar toe te kunnen passen. Tevens hoopt de commissie dat een helder toetsingskader bevorderlijk is voor de kwaliteit en het niveau van scholing voor verpleegkundig specialisten en dat aanbieders bij de ontwikkeling van hun scholing proactief rekening houden met de normen uit dit kader.

Eerst wordt het gehele beoordelingsproces geschetst. Dit proces verloopt in een aantal stappen, die vervolgens worden verduidelijkt. Uiteindelijk wordt ingegaan op de aanvullende accreditatie-eisen die gelden voor het accrediteren van een cyclus.

2. Stappenplan beoordeling scholing

De criteria uit het accreditatiereglement zijn vertaald naar vijf stappen. Alle stappen dienen te worden doorlopen om een volledig oordeel te kunnen geven over het wel of niet accrediteren van een scholing. De onderbouwing is hierbij cruciaal. Bij elke stap zal daarom worden gevraagd een onderbouwing te geven waarom dat element voldoet om niet.

Het stappenplan is uitgewerkt in een stroomschema. Vervolgens worden de verschillende stappen beschreven.

1. Bij- en nascholing

Uit de accreditatieaanvraag komt naar voren dat de scholing past binnen de volgende definitie:

- Bij- en nascholing: deskundigheidsbevordering door het verwerven van nieuwe competenties respectievelijk het actualiseren van reeds aanwezige competenties;
- de scholing betreft een cursus, een congres, of symposium, e-learning, een jaarcyclus van klinische lessen/refereerbijeenkomsten/vaardigheidstrainingen, een workshop of een opleiding (definities zie bijlage 1).

Niet voor accreditatie in aanmerking komen;

- intercollegiale toetsing en overige deskundigheidsbevorderende activiteiten;
- scholing over uitsluitend lokaal, afdelings- of instellingsbeleid, tenzij de inhoud van de leerstof ook van belang kan zijn voor verpleegkundig specialisten van elders.

2. Relevantie scholing voor verpleegkundig specialisten

A

Indien uit de accreditatieaanvraag naar voren komt dat de scholing:

- uitsluitend bestemd is voor verpleegkundig specialisten (en physician assistants)

én

- verpleegkundig specialisten betrokken zijn bij de opzet van de scholing dan wordt deze beschouwd als relevant en van het juiste niveau. De beoordeling vindt dan uitsluitend plaats op generieke kwaliteit. Indien dit niet het geval is, vindt beoordeling plaats volgens het volledige toetsingskader. Het onderdeel 'relevantie van de scholing' wordt beoordeeld op de onder B beschreven wijze.

B

Uit de accreditatieaanvraag kan worden geconcludeerd dat de scholing relevant is voor verpleegkundig specialisten. Dit is het geval wanneer het onderwerp of de onderwerpen van de scholing voorkomen op de lijst met relevante onderwerpen opgenomen in bijlage 2. Hier is per CanMEDS-competentiegebied een overzicht opgenomen van onderwerpen van scholing die relevant worden geacht voor verpleegkundig specialisten. Het overzicht is ontleend aan het beroepsprofiel van de verpleegkundig specialist.

3. Beroepsniveau

In de accreditatieaanvraag wordt expliciet een koppeling gelegd tussen de leerstof en één of meer van de volgende beroepsrollen van de verpleegkundig specialist:

1. (Zelfstandig) Behandelaar
2. Verpleegkundig leider
3. Innovator/onderzoeker
4. Coach¹ /deskundigheidsbevorderaar

¹ De verpleegkundig specialist kan de rol van coach vervullen ten aanzien van verpleegkundigen en andere beroepsbeoefenaren. Niet bedoeld wordt de begeleiding/coaching van patiënten.

Daarnaast dient uit de aanvraag naar voren te komen dat de scholing aan ten minste 3 van de volgende kenmerken voldoet:

- a) Wordt in de scholing door verpleegkundig specialisten op de leerstof gereflecteerd?
- b) Is de scholing gericht op toepassing van de leerstof in nieuwe of onbekende omstandigheden?
- c) Is de scholing gericht op toepassing van de leerstof in een multidisciplinaire context?
- d) Is de scholing gericht op toepassing van de leerstof bij patiënten en cliënten met complexe stoornissen?
- e) Is het thema van invloed op het beroep of de beroepsuitoefening van verpleegkundig specialisten?
- f) Leent het onderwerp zich voor de verpleegkundig specialist om (proactief) een leidersrol te vervullen?

4. Generieke kwaliteit

Uit de accreditatieaanvraag kan het volgende worden geconcludeerd:

- De leerstof is in overeenstemming met de door de beroepsgroep algemeen aanvaarde (practice based) inzichten met betrekking tot een adequate beroepsuitoefening, zulks ter beoordeling aan de daartoe aangewezen personen.
- De leerstof is in overeenstemming met actuele evidence based² richtlijnen, standaarden en daarvan afgeleide protocollen, literatuur of andere documentatie.
- De docenten, sprekers en/of ontwikkelaars voldoen aan tenminste één van de volgende eisen:
 - praktijkervaring met het onderwerp van de scholing
 - onderwijservaring
 - aantoonbaar werkzaam of betrokken bij de beroepsgroep
- De scholing wordt geëvalueerd.

5. Toekennen scholingsuren

Bij de vaststelling van de omvang van de accreditatie (het aantal accreditatie-uren) worden uitsluitend:

- de uren meegeteld van die onderdelen van een scholing die voldoen aan de eisen uit dit toetsingskader; het is dus mogelijk dat een deel van een scholing niet wordt geaccrediteerd omdat daarin geen bij- en nascholing wordt gegeven of omdat de relevantie of het niveau van dit deel van de scholing onvoldoende wordt geacht;
- daadwerkelijke scholingsuren (contacturen) toegekend.
- e-learning houdt rekening met een richtlijn van één scherm per minuut, waarbij 25% mag worden afgeweken. Bij grotere afwijking dient een onderbouwing te zijn gegeven.

Het aantal door de aanbieder opgegeven uren wordt gecontroleerd aan de hand van het programma. Bij grote opleidingen en E-learning is het toegestaan om op basis van een tekstuele onderbouwing de omvang van de scholing vast te stellen.

Na totalisatie van het aantal toegekende tijd (minuten) per scholing (dan wel per apart te volgen scholingsonderdeel) vindt een afronding plaats. 30 minuten en hoger wordt naar boven afgerond.

² gebaseerd op het huidige best beschikbare bewijs, kennis en ervaring van de verpleegkundige en/of verzorgende en/of zorgprofessionals en/of de waarden en voorkeur van de individuele patiënt (Evidence based practice voor verpleegkundigen, Cox, K., Louw, D. de, Verhoef, J., & Kuiper, C. (2012). Lemma).

Voor de bepaling van het aantal daadwerkelijke scholingsuren zijn de volgende bepalingen van toepassing:

Zelfstudie

Tijd die besteed wordt aan zelfstudie wordt in principe niet meegerekend bij het bepalen van het aantal accreditatie-uren, tenzij de zelfstudie een duidelijk aantoonbare beschreven functie heeft binnen het scholingsprogramma. Het aantal toe te kennen uren aan zelfstudie kan echter nooit het aantal contacturen overschrijden.

Discussie- en vragenronden

Tijd die bij scholingsaanbod wordt besteed aan discussie- en vragenronden worden meegerekend bij het bepalen van het aantal accreditatie-uren.

Inschrijftijd, pauzes voor koffie, thee, borrels, lunch, diner

Deze worden niet meegerekend, het zijn geen scholingsuren.

Algemene inleidingen

Worden meegerekend, mits inhoudelijk relevant.

Toets

Een voortoets wordt niet geaccrediteerd, tenzij de toets gecontroleerd wordt en de resultaten worden teruggekoppeld aan de verpleegkundig specialist. Dan worden er accreditatie-uren toegekend overeenkomend met de tijdsduur van de toets. Een toets aan het einde van de opleiding of cursus wordt meegeteld. Er worden accreditatie-uren toegekend overeenkomend met de tijdsduur van de toets.

Posterpresentaties

Aan posterpresentaties worden in principe geen accreditatie-uren toegekend. Alleen als er aantoonbaar sprake is van vakinhoudelijke overdracht van kennis via live presentaties of *guided* postertours kunnen er wel accreditatie-uren worden toegekend.

6. Waardering per specialisme

Een scholing wordt voor alle specialismen geaccrediteerd, ongeacht de specialismen waarvoor accreditatie is aangevraagd.

3. Aanvullende criteria voor specifieke vormen van scholing

1. Cyclus van refereerbijeenkomsten/klinische lessen/FTO (farmacotherapeutische overleg)

- De cyclus omvat in de periode van een jaar ten minste twee en ten hoogste 12 bijeenkomsten.
- Er is sprake van een samenhangend programma.
- De inhoud van het programma is een uitwerking van minimaal de CanMEDS-rollen: klinisch handelen, kennis en wetenschap en samenwerking.
- De duur van een bijeenkomst is minimaal 1 en maximaal 4 uur, alle bijeenkomsten binnen één cyclus hebben een gelijke duur.

Bijlagen

Bijlage 1 Definities

Bij- en nascholing: een vorm van deskundigheidsbevordering waarbij nieuwe competenties worden verworven respectievelijk reeds aanwezige competenties worden geactualiseerd door middel van cursorisch onderwijs, congressen, symposia, e-learning, klinische lessen, refereerbijeenkomsten, vaardigheidstrainingen, workshops of opleidingen;

Congres/symposium: een bijeenkomst van kleine of grotere groepen die gedurende één of meerdere dagdelen op een gestructureerde manier informatie uitwisselen teneinde deskundigheidsbevordering te realiseren; een symposium duurt ten hoogste één dag en onderscheidt zich van een congres door het wetenschappelijke karakter ervan;

Cursus: een samenhangend geheel van leeractiviteiten met een welomschreven, systematische opbouw, waarbinnen één of meer onderwerpen worden behandeld;

Deskundigheidsbevordering: alle activiteiten die tot doel hebben de kwaliteit van de eigen beroepsuitoefening te waarborgen en te verbeteren, niet zijnde werkzaamheden in de individuele gezondheidszorg (Algemeen besluit);

E-learning: leervorm waarbij gebruik wordt gemaakt van internettechnologie;

Intercollegiale toetsing (ICT): vorm van deskundigheidsbevordering waarbij met specialisten uit het eigen specialisme of andere professionals met wie in multidisciplinair verband aan hetzelfde proces wordt samengewerkt, wordt gereflecteerd op het eigen handelen. Daarbij wordt het eigen handelen in een cyclisch proces volgens een vaste systematiek getoetst aan een vastgestelde norm en daarmee in overeenstemming gebracht;

Klinische les: leervorm waarbij het vakinhoudelijk handelen wordt besproken, meestal aan de hand van casuïstiek of probleemsituaties uit de beroepspraktijk;

Overige deskundigheidsbevorderende activiteiten (ODA): vorm van deskundigheidsbevordering, te weten de activiteiten van verpleegkundig specialisten die er op gericht zijn anderen over het specialisme te informeren en te scholen, die bijdragen aan de ontwikkeling van het specialisme en die door de betreffende afdeling van V&VN als zodanig zijn aangemerkt;

Opleiding: een samenhangend geheel van georganiseerde scholings-, trainings- of vormingsactiviteiten;

Refereerbijeenkomst: leervorm waarbij een presentatie of lezing wordt verzorgd over een vooraf bestudeerd onderwerp. Het onderwerp van de refereerbijeenkomst heeft een relatie met de beroepspraktijk;

Scholing: bij- en nascholing;

Vaardigheidstraining: leervorm die zich richt op het verwerven of onderhouden van praktische vaardigheden; dit kunnen zowel verpleegtechnische vaardigheden zijn die worden getraind in een skillslab, als sociaal communicatieve vaardigheden;

Workshop: een korte praktijkgerichte scholingsvorm, die zich kenmerkt door een actieve bijdrage van de deelnemers.

Bijlage 2 Overzicht van relevante onderwerpen van scholing voor de verpleegkundig specialist

Klinisch handelen

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- Complexe evidence based verpleegkundig-specialistische zorg
- (Geprotocolleerde) geneeskundige behandeling
- Innovaties van verpleegkundige zorg
- Indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen.
- E-health
- Farmacotherapie
- Ziektebeelden
- Klinisch redeneren
- Richtlijnen, protocollen
- Preventie, gezondheidsrisico's
- Mindfulness
- Studie geneeskunde/verplegingswetenschap/gezondheidswetenschap/ psychologie/sociale wetenschappen/masters in het buitenland gericht op healthcare en/of nursing

Niet voor accreditatie komt in aanmerking:

- Scholing die zich uitsluitend richt op uitvoeren van voorbehouden handelingen
- BHV training
- Basic Life Support training
- Bijhouden bekwaamheid verpleegkundige handelingen
- EHBO en reanimatie

Communicatie

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- Communicatie die inhoudelijk en met praktische oefeningen onderbouwd is
- Motivational interviewing
- Gesprekstechnieken
- (Gecomplieerde) communicatie met bijzondere doelgroepen met specifieke stoornissen of problemen, zoals mensen met cognitieve stoornissen of zintuiglijke handicaps
- Interactievaardigheden
- Persvoorlichting,
- Presentatievaardigheden
- Feedbacktraining

Samenwerking

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- Train de trainer, leermeestertrainingen, docentenopleiding (voor zover van belang voor het lesgeven aan VS), coaching
- Casemanagement
- Grenzen zorgberoepen (VS, GS, vpk...), taakherschikking
- Samenwerking, zoals over samenwerking 1e – 2e lijn en over ketenzorg, transmurale zorg, nieuwe zorgprocessen.

Organisatie

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- Opzetten spreekuur
- Zorgprocessen, zorgpaden
- Financiële, bestuurlijke of politieke vraagstukken in de gezondheidszorg (micro-, meso- of macro)
- Projectmanagement
- Telecommunicatie
- Nieuwe toepassingen ICT voor de zorg
- Databases met outcomescores, zoals NCDR, PROMS
- Nieuwe zorgvormen
- Kwaliteitsprojecten
- Het organiseren van samenwerking

Niet voor accreditatie komt in aanmerking:

- Scholing over lokale implementatie van programma's als Planetree
- Werkinstructies

Kennis en Wetenschap

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- Onderzoeksmethoden en -vaardigheden
- Implementeren onderzoeksresultaten
- Statistiek en epidemiologie
- Specifieke softwareprogramma's of applicaties, noodzakelijk voor wetenschappelijk onderzoek, zoals SPSS
- Schrijven/publiceren onderzoeksresultaten
- Supervisiekunde
- Didactiek
- Coachen
- Reflectie/feedback
- Refereeravonden
- Beoordelen studies

Niet voor accreditatie komt in aanmerking:

- PCgebruik (Windows, Word, Excel, PowerPoint, etc.)

Maatschappelijk handelen

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- De rol van belangenbehartiger
- VMS thema's
- VIM, kindermishandeling, ouderenmishandeling, PRIMIS
- Nieuwe wet- en regelgeving
- Preventie, gezondheidsrisico's
- Cognitieve stoornissen, verslaving, eetproblematiek
- Ethiek

- De sociale kaart
- Debatteren
- Patiëntenrecht en/of ervaringsdeskundigheid
- Oplossingsgerichte methodieken
- Vraag- en klantgerichtheid
- Uitkerings- en huisvestingsproblematiek

Professionaliteit en kwaliteit

Voor accreditatie komt in aanmerking scholing op het terrein van:

- Verpleegkundig leiderschap
- Positionering (naar professionaliteit?)
- Timemanagement
- Coaching (individueel, dus niet: scholing over coaching)
- Persoonlijke ontwikkeling: altijd koppeling met persoon als professional te maken (koppeling met werkveld, dus niet puur persoonlijk)
- Ethiek
- Management
- Supervisie- en intervisietechnieken en coaching
- Juridische scholing
- Organiseren van rondetafelgesprekken/achterbanraadpleging
- Scholing over uitvoeren visitaties en audits